

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๔๕๓

วันอังคาร ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนครชิต สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกิริธรา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจุรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๔. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภาส	กรรมการ
๑๖. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๗. นายอัชพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๘. พลเอก อัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	(ลาการประชุม)
๒. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขาธิการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวรวิทย์ เท่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานประธานรัฐสภา

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ

๒. นายอติคม อินทุภูติ

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสุภัทรา เชื้อรอด

๒. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

๓. นายณัฐ มนโกลอนันต์

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๐๑ วันจันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๔๕๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ก่อนเริ่มพิจารณาความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. รายงานความคืบหน้าในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นร่างมาตรา ๖๘ คณะกรรมาธิการวิสามัญเห็นว่า ในกรณีที่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง
สั่งให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งบันทึกการกระทำตามร่างมาตรา ๖๗ ไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการ
เลือกตั้งของพรรคการเมืองหรือผู้สมัครผู้นั้นในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป แล้วแจ้งให้
พรรคการเมืองหรือผู้สมัครผู้นั้นทราบนั้น ควรกำหนดให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครที่ไม่เห็นด้วยกับ
การบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ
การเลือกตั้งกำหนดได้ด้วย ซึ่งกรณีนี้ได้ชี้แจงว่าเหตุที่ไม่กำหนดให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครที่ไม่เห็นด้วย
กับการบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านได้ เนื่องจากการบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในการ
เลือกตั้งดังกล่าวจะมีการพิจารณาในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป ดังนั้น ร่างมาตรา ๖๗
จึงเป็นเพียงการแจ้งให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครทราบในเบื้องต้นเท่านั้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า ไม่ขัดข้องที่จะกำหนดให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครที่ไม่เห็นด้วยกับการ
บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เนื่องจากคณะกรรมการ
การเลือกตั้งจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำร้องคัดค้านไว้อยู่แล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า ประเด็นร่างมาตรา ๗๒
มีกรรมาธิการวิสามัญที่เป็นผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๗๒
วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ภายใต้บังคับมาตรา ๘๐ การหาเสียงเลือกตั้งจะกระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
ที่ได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด แต่ห้ามมิให้ผู้ใดหาเสียงเลือกตั้ง
เพื่อประโยชน์หรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดภายในสามวันก่อนวันเลือกตั้ง จนถึงสิ้นสุดวันเลือกตั้ง”

ประธานกรรมการกล่าวว่า เดิมร่างมาตรา ๗๒ มีความมุ่งหมายที่จะห้ามมิให้ผู้ใดหาเสียงเลือกตั้ง
เพื่อประโยชน์หรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดภายในสามวันก่อนวันเลือกตั้ง แต่ร่างมาตรา ๗๒
ที่กรรมาธิการวิสามัญซึ่งเป็นผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอ เป็นการห้ามมิให้ผู้ใด
นำเข้าหรือแก้ไขข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองภายในเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้ง
จนถึงสิ้นสุดวันเลือกตั้ง ซึ่งทำให้ความมุ่งหมายเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และอาจไม่ครอบคลุมกรณีที่มีการ
นำเข้าหรือแก้ไขข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของผู้ตนเองซึ่งไม่ใช่ข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของผู้สมัครหรือ
พรรคการเมือง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สอบถามว่า หากมีการนำเข้าหรือแก้ไข
ข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้ง จำเป็นต้องลบข้อมูลดังกล่าวออกก่อนสามวัน
ก่อนวันเลือกตั้งหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้งนั้น
เป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ผู้นั้นสามารถแก้ไขหรือลบข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นได้อยู่แล้ว แต่การกำหนดห้าม
มิให้ผู้ใดนำเข้าหรือแก้ไขข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองภายในเจ็ดวันก่อนวัน
เลือกตั้งจนถึงสิ้นสุดวันเลือกตั้ง จะทำให้ไม่สามารถแก้ไขหรือลบข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นได้เลย
นอกจากนี้ การกำหนดให้ร่างมาตรา ๗๒ อยู่ภายใต้บังคับร่างมาตรา ๘๐ ย่อมหมายความว่า การหาเสียง
เลือกตั้งทางอิเล็กทรอนิกส์ต้องลบข้อมูลดังกล่าวออกก่อนเวลาสิบแปดนาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้ง
ซึ่งไม่ตรงตามความมุ่งหมายเดิมของร่างมาตรา ๗๒ คือการห้ามมิให้ผู้ใดหาเสียงเลือกตั้งเพื่อประโยชน์

หรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองภายในสามวันก่อนวันเลือกตั้ง ดังนั้น หากจะแก้ไขเพิ่มเติมก็ควรกำหนดให้ร่างมาตรา ๘๐ อยู่ภายใต้บังคับร่างมาตรา ๗๒ จึงจะถูกต้อง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า ประเด็นร่างมาตรา ๗๔ คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๗๔ เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นต้นนี้ “การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนชั้นโดยมีเจตนาไม่สุจริต มีลักษณะเป็นการชี้นำหรือมีผลต่อการตัดสินใจในการลงคะแนนเลือกหรือลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด จะกระทำมิได้”

ประเด็นร่างมาตรา ๗๕ มีกรรมการวิสามัญเห็นว่า ไม่ควรห้ามทำการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งด้วยการจัดให้มีหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ ตามร่างมาตรา ๗๕ (๓) ซึ่งได้ชี้แจงว่าการเลือกตั้งที่ผ่านมาก็มีการห้ามทำการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งด้วยการจัดให้มีหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ อยู่แล้ว ซึ่งท้ายที่สุดที่ประชุมได้มีมติให้คงความในร่างมาตรา ๗๕ (๓) ไว้ตามเดิม นอกจากนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญยังมีมติให้ตัดความในร่างมาตรา ๗๕ วรรคสี่ ออกทั้งหมด เนื่องจากการชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หากไม่ใช้การชักชวนที่มีลักษณะตามความในร่างมาตรา ๗๕ (๑) ถึง (๕) ย่อมไม่เป็นความผิดอยู่แล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า การชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจเข้าลักษณะเป็นการใส่ร้ายด้วยความเท็จหรือจงใจให้เข้าใจผิดในคະแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองได้ ประกอบกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิที่จะลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ จึงควรบัญญัติรับรองให้การชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มิให้ถือว่าเป็นการใส่ร้ายด้วยความเท็จหรือจงใจให้เข้าใจผิดในคະแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองด้วย

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า ประเด็นร่างมาตรา ๗๗ คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง เป็นต้นนี้ “ห้ามมิให้ผู้สมัครผู้ใดจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งหรือกลับเพื่อการเลือกตั้งหรือพาที่เสียที่เลือกตั้งหรือจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งหรือกลับจากที่เลือกตั้งโดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารยานพาหนะหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ” เนื่องจากการห้ามมิให้ผู้สมัครผู้ใดจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งหรือกลับจากที่เลือกตั้งยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ ซึ่งได้ชี้แจงว่าการแก้ไขเพิ่มเติมโดยห้ามมิให้ผู้สมัครผู้ใดจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปหรือกลับเพื่อการเลือกตั้งอาจเป็นถ้อยคำที่มีความหมายกว้างเกินไป

ประเด็นร่างมาตรา ๘๕ คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๘๕ วรรคสอง เป็นต้นนี้ “คณะกรรมการอาจกำหนดให้มีการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีอื่นก็ได้ หากการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีนั้นสามารถป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้งได้ไม่เช่นนั้นแล้วอย่างมีประสิทธิภาพและสะดวกกว่าการออกเสียงลงคะแนนด้วยบัตรเลือกตั้งและมีค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด และวิธีการนั้นเป็นการออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ”

ประเด็นร่างมาตรา ๘๓ มีกรรมการวิสามัญเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง เป็นต้นนี้ “เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ ในการออกเสียงลงคะแนน ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายจัดให้มีการอำนวยความสะดวกสำหรับการออกเสียงลงคะแนนของบุคคลดังกล่าวไว้เป็นพิเศษ หรือจัดให้มีการช่วยเหลือในการออกเสียงลงคะแนนภายใต้การ

กำกับดูแลของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ในการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องให้บุคคลนั้น ได้ออกเสียงลงคะแนนด้วยตนเองตามเจตนาของบุคคลนั้น เว้นแต่ลักษณะทางกายภาพทำให้คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุไม่สามารถทำเครื่องหมายลงคะแนนในบัตรเลือกตั้งได้ ให้บุคคลอื่นหรือกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเป็นผู้กระทำการแทนโดยความยินยอมและเป็นไปตามเจตนาของคนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ให้ถือเป็นการออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการในพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง ซึ่งได้ชี้แจงว่าหากให้บุคคลอื่นหรือกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งลงคะแนนแทนคนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุได้ อาจมีปัญหาว่าไม่ใช่การลงคะแนนโดยลับได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไม่ขัดข้องกรณีที่คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ จะแก้ไขถ้อยคำในร่างมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง แต่มีข้อสังเกตว่าการแก้ไขดังกล่าวอาจเป็นการขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญได้ ดังนั้น หากคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญเห็นว่าการแก้ไขดังกล่าวไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ก็ให้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในบันทึกการประชุมของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญด้วย

นายอัษฎพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า การนำหลักการในพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๙๓ เป็นเรื่องไม่ถูกต้อง เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นกฎหมายที่มีมาก่อนรัฐธรรมนูญจะมีผลใช้บังคับ แต่เมื่อรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับแล้วจะต้องอ้างอิงหลักการของรัฐธรรมนูญจึงจะเหมาะสม

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า ประเด็นร่างมาตรา ๙๘ คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรแก้ไขร่างมาตรา ๙๘ เป็นดังนี้ “ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดถ่ายภาพบัตรเลือกตั้งที่ตนได้ลงคะแนนเลือกตั้งแล้ว” เพื่อมิให้การทำข่าวและถ่ายภาพบัตรเลือกตั้งของสื่อมวลชนเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนร่างมาตรา ๙๘ และเป็นการแก้ไขให้สอดคล้องกับหลักการในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๓ ด้วย

นายภัทรธำ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. รายงานความคืบหน้าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ว่าคณะกรรมการวิสามัญได้นัดประชุมเพื่อพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ก่อนที่จะเสนอรายงานของคณะกรรมการวิสามัญต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณารายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ในวันที่พฤหัสบดี ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

ในภาพรวมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. คณะกรรมการวิสามัญได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในร่างมาตราต่างๆ ในหลายมาตราโดยยึดโครงสร้างของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ตามร่างที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเจตนารมณ์สำคัญของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. คือ การปฏิรูปการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งในประเด็นนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการไต่สวน และในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภายในสำนักงาน ป.ป.ช. แตกต่างไปจากบทบัญญัติที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เช่น บทบัญญัติในเรื่องการไต่สวน คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นอนุกรรมการเพื่อดำเนินการไต่สวนได้ หรือหลักการในเรื่องกรอบระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการไต่สวน คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยเพิ่มกรอบระยะเวลาในการดำเนินการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้มีเวลามากขึ้นแตกต่างไปจากบทบัญญัติที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงบทบัญญัติดังกล่าวอาจกระทบต่อเจตนารมณ์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้เกิดการปฏิรูประบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. เนื่องจากคณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในหลายมาตราซึ่งเป็นการบัญญัติเพิ่มอำนาจให้แก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มากขึ้นกว่าที่เคยบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เช่น การเพิ่มบทบัญญัติเป็นร่างมาตรา ๓๗/๑ ที่กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. สามารถได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใด ที่ส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศใด ที่เชื่อว่าถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดที่เป็นความผิดฐานร้ายแรง ผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกำหนดได้ เป็นต้น ซึ่งในประเด็นนี้มีกรรมาธิการวิสามัญตั้งข้อสังเกตว่าการเพิ่มบทบัญญัติดังกล่าวมีความเหมาะสมหรือมีเหตุผลความจำเป็นเพียงใดที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดังกล่าว

บทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ที่คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในหลายมาตราจะกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเพิ่มมากขึ้นกว่าที่เคยบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ตาม แต่ในทางกลับกันกรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. กลับปฏิเสธการมีบทบัญญัติในเรื่องกระบวนการตรวจสอบคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. เช่น บทบัญญัติในร่างมาตรา ๒๘/๑ การเสนอรายงานผลการปฏิบัติราชการประจำปี มีกรรมาธิการวิสามัญเสนอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องรายงานผลการปฏิบัติราชการประจำปีต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี แต่ปรากฏว่ากรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. กลับเสนอให้มีการบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอรายงานผลการปฏิบัติราชการประจำปีต่อวุฒิสภาเท่านั้น โดยให้เหตุผลว่าวุฒิสภาเป็นสภาที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบจึงควรบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอรายงานผลการปฏิบัติราชการประจำปีต่อวุฒิสภาเท่านั้น ซึ่งในประเด็นนี้ได้ชี้แจงว่ารัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ได้เปลี่ยนบทบาทหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภาแตกต่างไปจากรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ โดยวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ มิได้ทำหน้าที่เป็นสภาตรวจสอบอีกต่อไปแล้ว ประกอบกับในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ได้บัญญัติให้มีหมวดว่าด้วยกองทุนป้องกันและปราบปรามการ

ทุจริตแห่งชาติซึ่งรายได้ของกองทุนเป็นเงินที่ได้รับอุดหนุนจากรัฐบาล จึงควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รายงานผลการปฏิบัติราชการประจำปีต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบด้วย ซึ่งการเพิ่มความเป็น ร่างมาตรา ๒๘/๑ สะท้อนให้เห็นว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ไม่ยอมรับการ ถูกตรวจสอบโดยองค์กรอื่น หรือบทบัญญัติในร่างมาตรา ๔๑ ซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ออกแบบ ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. แต่คณะกรรมการวิสามัญได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดให้ กรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ต่อประธานวุฒิสภา ซึ่งในประเด็นนี้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญและที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญได้ขอสงวนความเห็นเพื่ออภิปรายต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติ แห่งชาติแล้ว

ประเด็นเรื่องการบริหารงานบุคคลเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการ แก้ไขเพิ่มเติมโดยบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งเก้าคนและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจำนวนสามคน เป็นคณะกรรมการบริหารงานบุคคลเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช.

ประเด็นบทเฉพาะกาล ร่างมาตรา ๑๗๘ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้ “ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ **บรรดาที่มี คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ** ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่ กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๙ เว้นแต่กรณีตามมาตรา ๑๙ (๓) ในส่วนที่เกี่ยวกับการขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๙ และลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ (๑) และ (๑๘) มิให้นำมาใช้บังคับ” ซึ่งในประเด็นนี้ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญและที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญได้ขอ สงวนความเห็นเพื่ออภิปรายต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เนื่องจากมีความเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติม โดยเพิ่มความว่า “และลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ (๑) และ (๑๘)” เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ นอกจากนั้น มีกรรมาธิการวิสามัญตั้งข้อสังเกตว่าการบัญญัติความว่า “ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่า จะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒” โดยตัดความว่า “บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม รัฐธรรมนูญ” ออก จะทำให้เกิดปัญหาในการตีความได้ ประกอบกับความว่า “ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไป จนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒” เป็นบทขยายความความว่า “บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม รัฐธรรมนูญ” ซึ่งเป็นการบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การตรวจเงินแผ่นดินฉบับที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบแล้ว และการบัญญัติความว่า “ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒” ซึ่งเป็นการอยู่ในตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีวาระการดำรงตำแหน่งเก้าปี ซึ่งขัดกับรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๓ ที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปี นอกจากนั้น ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะกรรมาธิการ วิสามัญพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ได้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า การบัญญัติความว่า “เว้นแต่กรณีตามมาตรา ๑๙ (๓) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙ และลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ (๑) และ (๑๘) มิให้นำมาใช้บังคับ” เป็นการบัญญัติกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กรรมการ ป.ป.ช. ชุดปัจจุบันบางคนให้ได้รับประโยชน์จากการบัญญัติความดังกล่าวเพื่อให้สามารถดำรงตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. ต่อไปได้ใช่หรือไม่

ประเด็นร่างมาตรา ๙๖ วรรคสอง เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการนั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ “กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานกรรมการส่งสำนวนการไต่สวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานศาลปกครองตุลาการศาลยุติธรรม ประธานศาลปกครองตุลาการศาลปกครอง หรือประธานศาลปกครองอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ โดยเร็ว โดยให้ชี้ชัดถึงสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของความเห็นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยในสำนวนการสอบสวนด้วย และเมื่อดำเนินการได้ผลประการใดแล้ว ให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบผลการพิจารณา” ซึ่งในร่างมาตรานี้มีกรรมาธิการวิสามัญขอสงวนความเห็นเนื่องจากเห็นว่าการบัญญัติความในวรรคสองของร่างมาตรา ๙๖ ในลักษณะดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อการทำหน้าที่ของศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และองค์กรอัยการได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ประเด็นเรื่องการเสนอรายงานผลการปฏิบัติราชการประจำปีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในร่างมาตรา ๒๘/๑ ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอรายงานต่อรัฐสภา คือ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มิใช่เสนอต่อวุฒิสภาเท่านั้น เนื่องจากองค์กณัติบัญญัติของประเทศไทยเป็นระบบสภาคู่ การเสนอรายงานต่อองค์กณัติบัญญัติจึงต้องเสนอรายงานต่อรัฐสภาซึ่งประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา จึงไม่มีเหตุผลใดที่จะกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอรายงานผลการปฏิบัติราชการประจำปีเฉพาะวุฒิสภาเพียงสภาเดียวเท่านั้น หลักการที่บัญญัติในร่างมาตรา ๒๘/๑ ที่คณะกรรมการวิสามัญเพิ่มขึ้นใหม่นั้นจึงเป็นการบัญญัติหลักการที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ประกอบกับในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับองค์กรอิสระอื่นทุกฉบับได้กำหนดให้องค์กณัติอิสระต้องรายงานผลการปฏิบัติงานต่อรัฐสภา จึงไม่มีเหตุผลใดที่จะบัญญัติยกเว้นแต่เฉพาะคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ให้เสนอรายงานผลการปฏิบัติราชการประจำปีต่อวุฒิสภาเพียงสภาเดียว

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า บทบัญญัติในเรื่องการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. สามารถได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใด ที่ส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศใด ที่เชื่อว่าถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดที่เป็นความผิดฐานร้ายแรงผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกำหนด ตามที่บัญญัติ

ในร่างมาตรา ๓๗/๑ นั้น เป็นบทบัญญัติที่แตกต่างจากที่เคยบัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่บัญญัติความว่า “การเข้าถึงข้อมูลโดยให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด” ซึ่งที่ผ่านมามีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ได้กำหนดระเบียบเพื่อรองรับการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว เนื่องจากเห็นว่าเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ประกอบกับหากเกิดกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบพบว่าการกระทำความผิดอื่นที่มีใช้การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือร้ายแรงผิดปกติแล้วปรากฏว่าหลักฐานดังกล่าวถูกนำไปใช้หาประโยชน์ด้วยวิธีการอันผิดกฎหมาย คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือบุคคลใดจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชุดที่ผ่านมาไม่มีการออกระเบียบเพื่อรองรับการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

นายอติคม อินทุกิตติ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า อำนาจในการดักฟังโทรศัพท์ปัจจุบันมีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยกฎหมายทั้งสามฉบับดังกล่าวได้กำหนดขอบเขตการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ในการเข้าถึงข้อมูลไว้อย่างจำกัด แตกต่างกับบทบัญญัติในร่างมาตรา ๓๗/๑ ที่มีกำหนดขอบเขตของการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ไว้ว่ากรณีใดจึงจะสามารถใช้อำนาจตามร่างมาตรา ๓๗/๑ ในการเข้าถึงข้อมูลได้ ส่วนบทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๗๘ หากสามารถตีความได้ว่าเป็นการบัญญัติกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่กรรมการ ป.ป.ช. ชุดปัจจุบันคนใดคนหนึ่งเพื่อให้สามารถดำรงตำแหน่งต่อไปได้ จะทำให้บทบัญญัติดังกล่าวขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง”

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรรมการร่างรัฐธรรมนูญและที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญ ควรตั้งประเด็นคำถามในที่ประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติว่าการบัญญัติความในร่างมาตรา ๑๗๘ ซึ่งเป็นการบัญญัติกฎหมายเพื่อยกเว้นให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้รับประโยชน์โดยเฉพาะนั้น เป็นการบัญญัติกฎหมายที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ และการบัญญัติยกเว้นบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไว้ในกฎหมายลูกจะสามารถกระทำได้หรือไม่ เพื่อให้ที่ประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณา

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า การกำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. ดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระทั้งที่ไม่มีคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จะทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้อย่างที่ควรจะเป็น เพราะจะทำให้กรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งไม่มีคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีความหวาดระแวงในการปฏิบัติหน้าที่ โดยกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวอาจไม่เข้าร่วมประชุม หรือร่วมดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรทำความเข้าใจให้กลุ่มผู้มีอำนาจและสาธารณชนรับทราบว่าการกำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่ไม่มีคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ อาจทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

นายสุพจน์ ไช้มุกต์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ตนเคยแสดงความเห็นต่อสาธารณชนว่า ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่ไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเหมาะสมที่จะทำหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม เนื่องจากตุลาการศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวก็เป็นบุคคลที่ไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ในทำนองเดียวกันกรรมการ ป.ป.ช. ที่ไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ก็ไม่มีความเหมาะสมที่จะดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้เช่นเดียวกัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๒๒ วรรคสาม ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ที่กำหนดว่า “การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่ออกเสียงลงมติโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ” จะทำให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่ไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ตามที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลต้องเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้ง

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญได้สงวนความเห็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ในบางมาตราที่ไม่ได้เป็นไปตามหลักการของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจำนวนสิบสามมาตรา โดยแบ่งออกเป็นหกประเด็น ดังนี้ ประเด็นที่หนึ่ง เรื่องการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ประเด็นที่สอง การถ่วงดุลระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุด ประเด็นที่สาม การใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองหรือไม่ ประเด็นที่สี่ การบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. ประเด็นที่ห้า อำนาจในการตรวจสอบและดักฟังโทรศัพท์ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และประเด็นที่หก การกำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่ไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ

นางจวีร์ วิจิตรวาทการ กรรมการ กล่าวว่า การกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเพิ่มมากขึ้น โดยไม่มีการตรวจสอบถ่วงดุลที่เหมาะสม และการบริหารงานบุคคลไม่มีความเป็นธรรม รวมทั้งกำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่ไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระทำให้การปฏิรูปคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ไม่สามารถเป็นไปได้

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จะจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. และรายงานของคณะกรรมการวิสามัญแล้วเสร็จในวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ นี้ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาและตรวจสอบความถูกต้อง ในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ ก่อนส่งให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในวันเดียวกัน การพิจารณาดังกล่าว

จึงอาจไม่เป็นไปโดยรอบคอบ ซึ่งอาจส่งผลให้เอกสารเกิดข้อผิดพลาดได้ เพราะคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีระยะเวลาจำกัด

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. รายงานความคืบหน้า ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ว่ามีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. จำนวนเจ็ดคำแปรญัตติ โดยในการประชุม คณะกรรมการวิสามัญครั้งที่ผ่านมา คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาแล้วเสร็จจำนวนเจ็ดมาตรา คือ ร่างมาตรา ๕๘ ถึงร่างมาตรา ๖๔ โดยมีการแก้ไขเพื่อให้เกิดความชัดเจนขึ้นสองมาตรา คือ ร่างมาตรา ๕๘ และร่างมาตรา ๖๔

ประธานกรรมการสอบถามว่า คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาประเด็นการแบ่งกลุ่มตาม ร่างมาตรา ๑๑ แล้วหรือไม่

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. กล่าวว่า ที่ผ่านมา คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิก วุฒิสภา พ.ศ. ประเด็นการแบ่งกลุ่มตามร่างมาตรา ๑๑ เบื้องต้นแล้ว โดยมีกรรมการวิสามัญเสนอให้ นำกลุ่มสตรีไปกำหนดไว้รวมกับกลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มอัตลักษณ์อื่นหรือ กลุ่มอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน ซึ่งนายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ได้ชี้แจงถึงหลักการ ในการแบ่งกลุ่มตามร่างมาตรา ๑๑ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญแล้ว

นางกีระณา สุมาวงศ์ กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ควรยืนยัน หลักการในการแบ่งกลุ่มตามที่บัญญัติในร่างมาตรา ๑๑ ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

จากนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งคณะอนุกรรมการตรวจพิจารณาบັນทีก เจตนารมณ์ร่างรัฐธรรมนูญได้ปรับปรุงตามความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่มาตรา ๒๒๙ เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๒๒๙

“มาตรา ๒๒๙ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว”

ความมุ่งหมาย

“กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ตรวจการแผ่นดิน”

คำอธิบายประกอบ

“เป็นบทบัญญัติที่กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยกำหนดให้มีวาระ ๗ ปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์เดียวกับวาระการดำรงตำแหน่งขององค์กรอิสระอื่น ทั้งนี้ การที่กำหนดระยะเวลาเป็น ๗ ปี นั้น เนื่องจากเป็นผลจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแล้ว เห็นว่าระยะเวลา ๗ ปี เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม่มากหรือน้อยเกินไป และเป็นมาตรฐานเดียวกับทุกองค์กร ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวมีความต่อเนื่องสำหรับการปฏิบัติหน้าที่อย่างอิสระและในขณะเดียวกันก็เอื้อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์กร”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมคำอธิบายประกอบของมาตรา ๒๒๙ เป็นดังนี้ “เป็นบทบัญญัติที่กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยกำหนดให้มีวาระ ๗ ปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์เดียวกับวาระการดำรงตำแหน่งขององค์กรอิสระอื่น ทั้งนี้ การที่กำหนดระยะเวลาเป็น ๗ ปี นั้น เนื่องจากเป็นผลจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแล้ว เห็นว่า ระยะเวลา ๗ ปี เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม่มากหรือน้อยเกินไป และเป็นมาตรฐานเดียวกับทุกองค์กร ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวมีความต่อเนื่องสำหรับการปฏิบัติหน้าที่อย่างอิสระและในขณะเดียวกันก็มีเวลาเพียงพอที่เอื้อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์กร”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบความมุ่งหมายของมาตรา ๒๒๙ ตามที่คณะอนุกรรมการตรวจพิจารณابันทัก เจตนารมณ์ร่างรัฐธรรมนูญเสนอ โดยไม่มีการแก้ไข

๒. แก้ไขเพิ่มเติมคำอธิบายประกอบของมาตรา ๒๒๙ เป็นดังนี้

“เป็นบทบัญญัติที่กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยกำหนดให้มีวาระ ๗ ปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์เดียวกับวาระการดำรงตำแหน่งขององค์กรอิสระอื่น ทั้งนี้ การที่กำหนดระยะเวลาเป็น ๗ ปี นั้น เนื่องจากเป็นผลจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแล้ว เห็นว่าระยะเวลา ๗ ปี เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม่มากหรือน้อยเกินไป และเป็นมาตรฐานเดียวกับทุกองค์กร ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวมีความต่อเนื่องสำหรับการปฏิบัติหน้าที่อย่างอิสระและในขณะเดียวกันก็มีเวลาเพียงพอที่เอื้อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์กร”

มาตรา ๒๓๐

“มาตรา ๒๓๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ

(๒) แสวงหาข้อเท็จจริงเมื่อเห็นว่ามิได้ได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้จัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น

(๓) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินตาม (๑) หรือ (๒) โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาสั่งการตามความเห็นสมควรต่อไป

ในการดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) หากเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการต่อไป”

ความมุ่งหมาย

“ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นกลไกหนึ่งในการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมทั้งจากกฎหมาย กฎหมาย หรือจาก เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ พร้อมทั้งกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว”

คำอธิบายประกอบ

“(๑) วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติเพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทำหน้าที่ช่วยเหลือประชาชนและภาครัฐให้อยู่ในกรอบของกฎ กติกาที่ยุติธรรมมากกว่าเป็นการตรวจสอบจับผิดหน่วยงานของรัฐ ฉะนั้น เมื่อไปพบปัญหาของประชาชนอันเกี่ยวเนื่องกับกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ทั้งปวง จึงมิใช่พิจารณาแต่เพียงว่าหน่วยงานนั้นได้กระทำถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายหรือไม่ แต่ให้ดูว่ากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ นั้น ออกมาโดยชอบด้วยเหตุผลหรือสร้างความเดือดร้อนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมหรือไม่ เพื่อจะได้นำไปสู่การเสนอแนะให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง ดังกล่าวต่อไป

ทั้งนี้ ลักษณะการทำงานของผู้ตรวจการแผ่นดินนั้น ไม่ว่าจะมีส่วนร้องเรียนหรือไม่มีส่วนร้องเรียนก็ตาม จะต้องทำงานเชิงรุกในลักษณะถ้อยทีถ้อยอาศัยซึ่งกันและกัน ไม่ใช่เป็นการใช้อำนาจสั่งการ จะเห็นว่าทั้งบทบัญญัติตามอนุมาตรา (๑) และ (๒) เป็นเรื่องการบัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอแนะให้หน่วยงานดำเนินการ โดยมีได้ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเข้าไปดำเนินการจัดการเอง ส่วนบทบัญญัติตามอนุมาตรา (๓) เป็นเรื่องที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่เสนอต่อคณะกรรมการให้ทราบ โดยไม่ใช่ผู้ตรวจการแผ่นดินเข้าไปสั่งการให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เพราะหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ การที่หน่วยงานของรัฐจะปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับแนวนโยบายและการจัดสรรงบประมาณของคณะกรรมการ

(๒) วรรคสาม เป็นความมุ่งหมายที่จะแยกหน้าที่และอำนาจให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้มีการทำงานซ้ำซ้อนระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดินกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบความมุ่งหมายของมาตรา ๒๓๐ ตามที่คณะอนุกรรมการตรวจพิจารณابันทึกเจตนารมณ์ร่างรัฐธรรมนูญเสนอ โดยไม่มีการแก้ไข

๒. เห็นชอบคำอธิบายประกอบของมาตรา ๒๓๐ ตามที่คณะอนุกรรมการตรวจพิจารณابันทึกเจตนารมณ์ร่างรัฐธรรมนูญเสนอ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๓๑

“มาตรา ๒๓๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้เมื่อเห็นว่ามีการฉ้อโกง ดังต่อไปนี้

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

(๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง และให้ศาลปกครองพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง”

ความมุ่งหมาย

“กำหนดมาตรการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินในการที่จะหาข้อยุติในประเด็นข้อกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓๐”

คำอธิบายประกอบ

“เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและในกรณีดำเนินการตามมาตรา ๒๓๐ แล้วเห็นว่ากรณีนั้น ๆ มีปัญหาว่าการใช้อำนาจนั้นเป็นไปตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ ก็ให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองพิจารณาวินิจฉัยได้เพื่อให้เกิดความชัดเจน ซึ่งเป็นบัญญัติที่แตกต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่เดิมกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้เมื่อเห็นว่ามีการฉ้อโกงที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นอำนาจพิเศษที่ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่ได้บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญได้โดยเอกเทศ หากแต่ให้มีอำนาจตามมาตรา ๒๓๑ เฉพาะเมื่อได้มีการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓๐ แล้ว พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ คำสั่ง หรือการกระทำของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใดไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือเป็นเพราะกฎหมายที่มีอยู่แล้วนั้นไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความมุ่งหมายของมาตรา ๒๓๑ เป็นดังนี้ “กำหนดมาตรการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินในการที่จะหาข้อยุติในปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ที่เกิดขึ้นหรือพบจากการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓๐” และแก้ไขเพิ่มเติมคำอธิบายประกอบของมาตรา ๒๓๑ เป็นดังนี้ “เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและในกรณีดำเนินการตามมาตรา ๒๓๐ แล้วเห็นว่ากรณีนั้น ๆ มีปัญหาว่าการใช้อำนาจนั้นเป็นไปตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ ก็ให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองพิจารณาวินิจฉัยได้เพื่อให้เกิดความชัดเจน ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่แตกต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่เดิมกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้เมื่อเห็นว่ามีการฉ้อโกงที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นอำนาจพิเศษที่ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่ได้บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจ

ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญได้โดยเอกเทศ หากแต่ให้มีอำนาจตามมาตรา ๒๓๐ เฉพาะเมื่อได้มีการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓๐ แล้วพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ คำสั่ง หรือการกระทำของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใดไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือเป็นเพราะกฎหมายที่มีอยู่แล้วนั้นไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมความมุ่งหมายของมาตรา ๒๓๑ เป็นดังนี้

“กำหนดมาตรการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินในการที่จะหาข้อยุติในปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญที่เกิดขึ้นหรือพบจากการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓๐”

๒. แก้ไขเพิ่มเติมคำอธิบายประกอบของมาตรา ๒๓๑ เป็นดังนี้

“เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และในกรณีดำเนินการตามมาตรา ๒๓๐ แล้วเห็นว่ากรณีนั้น ๆ มีปัญหาว่าการใช้อำนาจนั้นเป็นไปตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ ก็ให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองพิจารณาวินิจฉัยได้เพื่อให้เกิดความชัดเจน ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่แตกต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่เดิมกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้เมื่อเห็นว่ากรณีที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นอำนาจพิเศษที่ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่ได้บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญได้โดยเอกเทศ หากแต่ให้มีอำนาจตามมาตรา ๒๓๐ เฉพาะเมื่อได้มีการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓๐ แล้วพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ คำสั่ง หรือการกระทำของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใดไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือเป็นเพราะกฎหมายที่มีอยู่แล้วนั้นไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ”

มาตรา ๒๓๒

“มาตรา ๒๓๒ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการจำนวนเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา

ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย บัญชี เศรษฐศาสตร์ การบริหารราชการแผ่นดิน หรือการอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารกลาง หรืออธิบดีอัยการมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๔) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์

(๕) เป็นหรือเคยเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีกฎหมายรับรองการประกอบวิชาชีพ โดยประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมาเป็นเวลานานไม่น้อยกว่าสิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อ และได้รับการรับรองการประกอบวิชาชีพจากองค์กรวิชาชีพนั้น

(๖) เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ทางด้านการบริหาร การเงิน การคลัง การบัญชี หรือการบริหารกิจการวิสาหกิจในระดับไม่ต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูงของบริษัทมหาชนจำกัดมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสิบปี

(๗) เคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) รวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี การนับระยะเวลาตามวรรคสอง ให้นับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อหรือวันสมัครเข้ารับการสรรหาแล้วแต่กรณี”

ความมุ่งหมาย

“กำหนดองค์ประกอบ ที่มา และคุณสมบัติเฉพาะของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพิ่มเติมจากคุณสมบัติทั่วไปที่กำหนดไว้แล้วในมาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๑๖”

คำอธิบายประกอบ

“(๑) วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่กำหนดองค์ประกอบ ที่มา ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการจำนวนเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้เพิ่มคุณสมบัติหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการให้สูงขึ้นกว่าที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

(๒) วรรคสอง กำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หลากหลายสาขานั้น เพื่อต้องการให้ได้บุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญที่หลากหลายอันจะเป็นประโยชน์ต่อการทำหน้าที่ตรวจสอบการทุจริตในด้านต่าง ๆ อีกทั้งการกำหนดให้นักวิชาการหรือภาคเอกชนสามารถเข้ามาเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ เพื่อให้การทำหน้าที่มีประสิทธิภาพและมุมมองที่หลากหลายในการตรวจสอบการทุจริต

นอกจากนี้ การกำหนดระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามที่บัญญัติใน (๑) - (๗) นั้น เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะได้บุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และความซื่อสัตย์สุจริตในตำแหน่งหน้าที่

(๓) วรรคสอง มาตรา ๒๓๒ (๒) ประเด็นคุณสมบัติการรับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

๑) ผู้ที่ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า หมายความว่าผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงและระดับกรม ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ทางบริหาร โดยหมายรวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัดหรือเอกอัครราชทูตที่ทำหน้าที่หัวหน้าส่วนราชการในต่างประเทศด้วย แต่มิได้หมายรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งแม้จะมีระดับตำแหน่งเทียบได้ระดับเดียวกับอธิบดี แต่มิได้เป็นผู้ทำหน้าที่หัวหน้าส่วนราชการนั้น

การที่กำหนดให้ต้องมีฐานะอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า เนื่องจากเป็นผู้บริหารที่มีอำนาจในการบริหารงาน บริหารบุคคล และบริหารงบประมาณ ดังนั้น การที่บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานใดจนเจริญก้าวหน้าเป็นหัวหน้าหน่วยงานนั้น ย่อมเป็นการสะสมประสบการณ์และสามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรค รวมทั้งมีประสบการณ์ในวิธีการปฏิบัติงานมาแล้วจนครบถ้วน เมื่อรวมกับระยะเวลา

ที่ได้กำหนดไว้นี้ ย่อมทำให้มั่นใจได้ว่าเป็นผู้บริหารที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ รวมทั้งเชื่อได้ว่าในเวลาใช้อำนาจในฐานะกรรมการขององค์กรอิสระแล้ว จะทำให้คำวินิจฉัยต่าง ๆ รอบด้าน อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการในองค์กรอิสระ

๒) สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากไม่มีฐานะเทียบเท่าส่วนราชการในระดับกรม ตำแหน่งผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงไม่จัดอยู่ในฐานะผู้บริหารของส่วนราชการระดับกรม เว้นแต่ตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานครนั้น ถือว่าเป็นตำแหน่งทางบริหารที่เป็นโครงสร้างประจำเทียบเท่าส่วนราชการระดับกรม

๓) กรณีตามมาตรา ๒๓๒ (๒) การนับระยะเวลาดำรงตำแหน่งไม่จำเป็นต้องดำรงตำแหน่งต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่าห้าปี แต่สามารถนับระยะเวลาต่อเนื่องรวมกันได้

(๔) วรรคสอง มาตรา ๒๓๒ (๔) ประเด็นการดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์

๑) ความว่า “ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย” หมายถึง ศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่งต้องได้รับการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเฉพาะบุคคลที่มีผลงานผ่านเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดเท่านั้น มิได้หมายรวมถึงตำแหน่ง ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ หรือกิตติยาจารย์ หรือ ถ้อยคำที่เรียกเป็นอย่างอื่นซึ่งเป็นการพิจารณายกย่องบุคคลตามกฎหมายเฉพาะของแต่ละสถาบันการศึกษา ทั้งนี้ การที่กำหนดคุณสมบัติทางวิชาการสูงถึงระดับศาสตราจารย์ เนื่องจากการที่จะดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์ได้นั้น บุคคลนั้นย่อมมีการศึกษากว้างขวางลึกซึ้ง คิดค้น วิจัยทางวิชาการ จนมีผลงานเป็นที่ ยอมรับมากกว่านักวิชาการทั่วไป ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สัมผัสประสบการณ์อันเป็น ประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการในองค์กรอิสระ

๒) ความหมายของการมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ มิได้หมายถึงเพียงการที่บุคคล ดังกล่าวยังคงแสดงความรู้ความสามารถทางวิชาการในสาขาที่เคยได้รับตำแหน่งทางวิชาการโดยเฉพาะการ ผลิตงานเขียนตำรา งานวิจัย หรือบทความ แต่ยังเป็นคุณสมบัติของบุคคลที่ยังดำเนินกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อสังคมในทางวิชาการสาขานั้น ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น ยังคงปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์หรือเป็น วิทยากรบรรยายในสาขาที่เคยได้รับตำแหน่งทางวิชาการในงานสัมมนาทางวิชาการต่าง ๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ หรือผลงานวิชาการที่เคยสร้างสรรค์มานั้นยังได้รับการยอมรับ ตีพิมพ์ หรืออ้างอิงอยู่ อย่างสม่ำเสมอ

(๕) วรรคสอง มาตรา ๒๓๒ (๕) ผู้ประกอบวิชาชีพที่มีกฎหมายรับรองการประกอบวิชาชีพหมายถึง ผู้เป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพ ต่อไปนี้

- ๑) แพทยสภา ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕
- ๒) สภาเภสัชกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗
- ๓) สภาเทคนิคการแพทย์ ตามพระราชบัญญัติเทคนิคการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๗
- ๔) ทันตแพทยสภา ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗
- ๕) สัตวแพทยสภา ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๕
- ๖) สภาการพยาบาล ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘
- ๗) สภากายภาพบำบัด ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗
- ๘) สภาการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖
- ๙) สภาการสาธารณสุขชุมชน ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๖

๑๐) สภาวิศวกร ตามพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒

๑๑) สภาสถาปนิก ตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓

๑๒) สภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๓) ครูสภา ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖

๑๔) สภานายความ ตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘

๑๕) สภาวิชาชีพบัญชี ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗

๑๖) สภาประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖

อย่างไรก็ดี จะต้องคำนึงด้วยว่าคุณสมบัติในวิชาชีพนั้นจะต้องเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามวรรคสองด้วย

(๖) วรรคสอง มาตรา ๒๓๒ (๗) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีประสบการณ์ และมีความรู้หลากหลายนำมาวมกันเพื่อให้มีคุณสมบัติเข้ารับการสรรหาได้

(๗) วรรคสาม ในการกำหนดเรื่องการนับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ให้นับระยะเวลาโดยให้นับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อหรือวันสมัครเข้ารับการสรรหา แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมคำอธิบายประกอบใน (๓) ข้อ ๑) วรรคสอง เป็นดังนี้ “การที่กำหนดให้ต้องมีฐานะอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า เนื่องจากเป็นผู้บริหารที่มีอำนาจในการบริหารงาน บริหารบุคคล และบริหารงบประมาณ ดังนั้น การที่บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานใดจนเจริญก้าวหน้าเป็นหัวหน้าหน่วยงานนั้น ย่อมเป็นการสะสมประสบการณ์และสามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรค รวมทั้งมีประสบการณ์ในวิธีการปฏิบัติงานมาแล้วเป็นระยะเวลานานพอสมควร เมื่อรวมกับระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้นี้ ย่อมทำให้มั่นใจได้ว่าเป็นผู้บริหารที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ รวมทั้งเชื่อได้ว่าในเวลาใช้อำนาจในฐานะกรรมการขององค์กรอิสระแล้ว จะทำให้คำนึงถึงปัจจัยต่างๆ รอบด้านอันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการในองค์กรอิสระ”

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- แม้จะกำหนดในคำอธิบายประกอบของมาตรา ๒๓๒ ว่า ตำแหน่งเอกอัครราชทูตถือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า แต่ในทางปฏิบัติคณะกรรมการสรรหา ก็ยังไม่รับพิจารณาอดีตเอกอัครราชทูตที่มาสสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระองค์กรหนึ่ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้กำหนดในคำอธิบายประกอบของมาตรา ๒๓๒ ไว้ชัดเจนแล้วว่าตำแหน่งเอกอัครราชทูตถือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า อย่างไรก็ตาม เมื่อกำหนดให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาเป็นที่สุดท้าย ย่อมไม่สามารถฟ้องร้องหรือคัดค้านคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาได้ นอกจากนี้ การกำหนดคำอธิบายประกอบใน (๔) ข้อ ๑) ว่า “ความว่า “ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย” หมายถึง ศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่งต้องได้รับการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเฉพาะบุคคลที่มีผลงานผ่านเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดเท่านั้น มิได้หมายรวมถึงตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ศาสตราจารย์อาวุโส หรือกิตติคุณ หรือถ้อยคำที่เรียกเป็นอย่างอื่นซึ่งเป็นการพิจารณายกย่องบุคคลตามกฎหมายเฉพาะของแต่ละ

สถาบันการศึกษา ทั้งนี้ การที่กำหนดคุณสมบัติทางวิชาการสูงถึงระดับศาสตราจารย์ เนื่องจากการที่จะดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ได้นั้น บุคคลนั้นย่อมมีการศึกษากว้างขวางลึกซึ้ง คิดค้น วิจัยทางวิชาการ จนมีผลงานเป็นที่ยอมรับมากกว่านักวิชาการทั่วไป ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สัมผัสประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการในองค์กรอิสระ” อาจเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากตำแหน่งศาสตราจารย์เป็นตำแหน่งของข้าราชการ และเมื่อเกษียณอายุราชการจึงไม่ได้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์อีกต่อไป แม้กฎหมายจะบัญญัติรับรองให้ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์สามารถใช้คำว่า “ศาสตราจารย์” เป็นคำนำหน้าชื่อได้ตลอดชีวิตก็ตาม ดังนั้น ศาสตราจารย์ที่ยังมีความรู้ความสามารถทางวิชาการโดยผลิตงานเขียนตำรา งานวิจัย หรือบทความ หรือยังคงปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์หรือยังเป็นวิทยากรบรรยายในสาขาที่เคยได้รับตำแหน่งทางวิชาการในงานสัมมนาทางวิชาการต่าง ๆ มหาวิทยาลัยบางแห่งจึงกำหนดตำแหน่งพิเศษขึ้นมา เช่น ตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ เป็นต้น ดังนั้น จึงไม่ควรกำหนดคำอธิบายประกอบด้วยถ้อยคำว่า “มิได้หมายรวมถึงตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือกิตติคุณ”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า คำว่า “ศาสตราจารย์กิตติคุณ” เป็นถ้อยคำที่บัญญัติไว้ชัดเจนในพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งตำแหน่งดังกล่าวจะใช้สำหรับบุคคลที่ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์จนเกษียณอายุราชการ และหลังจากนั้นยังอุทิศตนให้กับมหาวิทยาลัยโดยการบรรยาย หรือทำวิจัยต่าง ๆ ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์กิตติคุณ โดยตำแหน่งดังกล่าวต้องได้รับการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งด้วย ส่วนคำว่า “ศาสตราจารย์พิเศษ” หรือคำว่า “กิตติคุณ” ไม่ใช่ตำแหน่งตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่เป็นชื่อเรียกของบุคคลที่จะได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ซึ่งส่วนใหญ่จะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่เลี้ยงของอาจารย์ที่ได้รับการบรรจุใหม่มากกว่า

ประธานกรรมการกล่าวว่า สำหรับตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษไม่ใช่ตำแหน่งกิตติมศักดิ์ แต่เป็นตำแหน่งสำหรับบุคคลที่สอนหรือบรรยายจนได้รับการเสนอชื่อและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์พิเศษ โดยที่บุคคลนั้นไม่ได้มีฐานะเป็นข้าราชการจึงไม่สามารถแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์ได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในอดีตบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์พิเศษ จะไม่มีขั้นตอนการตรวจสอบคุณสมบัติที่เข้มงวดเหมือนกับผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ที่เป็นข้าราชการ แต่ปัจจุบันในหลายมหาวิทยาลัยมีการตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์พิเศษที่เข้มงวดมากขึ้น โดยกำหนดให้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกันหรือใกล้เคียงกับตำแหน่งศาสตราจารย์ประจำในระบอบราชการ

- ศาสตราจารย์พิเศษบางท่านไม่ได้ผลิตงานเขียนตำรา งานวิจัย หรือบทความ แต่ได้ทำการสอนหรือเป็นวิทยากรบรรยายในสาขาที่เคยได้รับตำแหน่งทางวิชาการอย่างต่อเนื่องและเป็นระยะเวลาาน จึงควรมีสภิสัมครเข้ารับการสรรหา

- ตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษส่วนใหญ่จะผลิตงานเขียนตำรา งานวิจัย หรือบทความจำนวนหนึ่ง เนื่องจากการพิจารณาให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษนั้น งานเขียนตำรา งานวิจัย หรือบทความจะเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาคุณสมบัติเช่นกัน

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขคำอธิบายประกอบใน (๔) ข้อ ๑) เป็นดังนี้ “ความว่า “ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย” หมายถึง ศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่งต้องได้รับการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเฉพาะบุคคลที่มีผลงานผ่านเกณฑ์ที่คณะกรรมการ

การอุดมศึกษากำหนดเท่านั้น ทั้งนี้ การที่กำหนดคุณสมบัติทางวิชาการสูงถึงระดับศาสตราจารย์ เนื่องจาก การที่จะดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ได้นั้น บุคคลนั้นย่อมมีการศึกษากว้างขวางลึกซึ้ง คิดค้น วิจัยทาง วิชาการ จนมีผลงานเป็นที่ยอมรับมากกว่านักวิชาการทั่วไป ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สั่งสม ประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการในองค์กรอิสระ”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบข้างต้นได้ส่งให้คณะกรรมการ สรรหาใช้เป็นเกณฑ์ในการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ดังนั้น หากแก้ไขคำอธิบายประกอบ ดังกล่าวอาจทำให้คณะกรรมการสรรหาเกิดความสับสนได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบที่ส่งให้คณะกรรมการสรรหา เป็นเพียงหลักเกณฑ์เบื้องต้นที่ใช้ในการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ซึ่งคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญยังสามารถแก้ไขเพิ่มเติมได้ อย่างไรก็ดีตาม คณะกรรมการสรรหาย่อมเป็นผู้ที่มีอำนาจวินิจฉัย คุณสมบัติของผู้สมัครเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในท้ายที่สุดอยู่แล้ว

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษ หรือศาสตราจารย์เกียรติคุณ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นตำแหน่งที่ต้องมีการตรวจสอบคุณสมบัติอย่างเคร่งครัด และต้องได้รับการ โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง นอกจากนี้ ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวยังต้องมีผลงาน ทางวิชาการที่ชัดเจน และมีกระบวนการแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมาพิจารณาคุณสมบัติด้วย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบความมุ่งหมายของมาตรา ๒๓๒ ตามที่คณะอนุกรรมการตรวจพิจารณابันทัก เจตนาธรรมร่างรัฐธรรมนูญเสนอ โดยไม่มีการแก้ไข

๒. แก้ไขเพิ่มเติมคำอธิบายประกอบของมาตรา ๒๓๒ เป็นดังนี้

“(๑) วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่กำหนดองค์ประกอบ ที่มา ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกอบด้วย กรรมการจำนวนเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งได้รับการสรรหา โดยคณะกรรมการสรรหา ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้เพิ่มคุณสมบัติ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการให้สูงขึ้นกว่าที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

(๒) วรรคสอง กำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หลากหลายสาขานั้น เพื่อต้องการให้ได้บุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญที่หลากหลายอันจะเป็นประโยชน์ต่อการทำหน้าที่ตรวจสอบการทุจริตในด้านต่าง ๆ อีกทั้ง การกำหนดให้นักวิชาการหรือภาคเอกชนสามารถเข้ามาเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติได้ เพื่อให้การทำหน้าที่มีประสิทธิภาพและมุมมองที่หลากหลายในการตรวจสอบการทุจริต

นอกจากนี้ การกำหนดระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามที่บัญญัติใน (๑) - (๗) นั้น เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะได้บุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และความซื่อสัตย์สุจริต ในตำแหน่งหน้าที่

(๓) วรรคสอง มาตรา ๒๓๒ (๒) ประเด็นคุณสมบัติการรับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่ง ไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

๑) ผู้ที่ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้า ส่วนราชการที่เทียบเท่า หมายความว่าเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูงตำแหน่งหัวหน้า

ส่วนราชการระดับกระทรวงและระดับกรม ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ทางบริหาร โดยหมายรวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัดหรือเอกอัครราชทูตที่ทำหน้าที่หัวหน้าส่วนราชการในต่างประเทศด้วย แต่มิได้หมายรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งแม้จะมีระดับตำแหน่งเทียบได้ระดับเดียวกับอธิบดี แต่มิได้เป็นผู้ทำหน้าที่หัวหน้าส่วนราชการนั้น

การที่กำหนดให้ต้องมีฐานะอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า เนื่องจากเป็นผู้บริหารที่มีอำนาจในการบริหารงาน บริหารบุคคล และบริหารงบประมาณ ดังนั้น การที่บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานใดจนเจริญก้าวหน้าเป็นหัวหน้าหน่วยงานนั้น ย่อมเป็นการสะสมประสบการณ์และสามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรค รวมทั้งมีประสบการณ์ในวิธีการปฏิบัติงานมาแล้วเป็นระยะเวลาอันพอสมควร เมื่อรวมกับระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้นี้ ย่อมทำให้มั่นใจได้ว่าเป็นผู้บริหารที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ รวมทั้งเชื่อได้ว่าในเวลาใช้อำนาจในฐานะกรรมการขององค์กรอิสระแล้ว จะทำให้ค่านึงถึงปัจจัยต่าง ๆ รอบด้านอันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการในองค์กรอิสระ

๒) สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากไม่มีฐานะเทียบเท่าส่วนราชการในระดับกรม ตำแหน่งผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงไม่จัดอยู่ในฐานะผู้บริหารของส่วนราชการระดับกรม เว้นแต่ตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานครนั้น ถือว่าเป็นตำแหน่งทางบริหารที่เป็นโครงสร้างประจำเทียบเท่าส่วนราชการระดับกรม

๓) กรณีตามมาตรา ๒๓๒ (๒) การนับระยะเวลาดำรงตำแหน่งไม่จำเป็นต้องดำรงตำแหน่งต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่าห้าปี แต่สามารถนับระยะเวลาต่อเนื่องรวมกันได้

(๔) วรคสอง มาตรา ๒๓๒ (๔) ประเด็นการดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์

๑) ความว่า “ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย” หมายถึง ศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่งต้องได้รับการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเฉพาะบุคคลที่มีผลงานผ่านเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดเท่านั้น ทั้งนี้ การที่กำหนดคุณสมบัติทางวิชาการสูงถึงระดับศาสตราจารย์ เนื่องจากการที่จะดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ได้นั้น บุคคลนั้นย่อมมีการศึกษากว้างขวางลึกซึ้ง คิดค้น วิจัยทางวิชาการ จนมีผลงานเป็นที่ยอมรับมากกว่านักวิชาการทั่วไป ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สั่งสมประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการในองค์กรอิสระ

๒) ความหมายของการมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ มิได้หมายถึงเพียงการที่บุคคลดังกล่าวยังคงแสดงความรู้ความสามารถทางวิชาการในสาขาที่เคยได้รับตำแหน่งทางวิชาการโดยเฉพาะการผลิตงานเขียนตำรา งานวิจัย หรือบทความ แต่ยังเป็นคุณสมบัติของบุคคลที่ยังดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมในทางวิชาการสาขานั้น ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น ยังคงปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์หรือเป็นวิทยากรบรรยายในสาขาที่เคยได้รับตำแหน่งทางวิชาการในงานสัมมนาทางวิชาการต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือผลงานวิชาการที่เคยสร้างสรรค์มานั้นยังได้รับการยอมรับ ตีพิมพ์ หรืออ้างอิงอยู่อย่างสม่ำเสมอ

(๕) วรคสอง มาตรา ๒๓๒ (๕) ผู้ประกอบวิชาชีพที่มีกฎหมายรับรองการประกอบวิชาชีพหมายถึงผู้เป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพ ต่อไปนี้

- ๑) แพทยสภา ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕
- ๒) สภาเภสัชกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗
- ๓) สภาเทคนิคการแพทย์ ตามพระราชบัญญัติเทคนิคการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๗

- ๔) ทัณฑ์แพทยสภา ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗
- ๕) สัตวแพทยสภา ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๕
- ๖) สภาการพยาบาล ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘
- ๗) สภากายภาพบำบัด ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗
- ๘) สภาการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖
- ๙) สภาการสาธารณสุขชุมชน ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๖
- ๑๐) สภาวิศวกร ตามพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒
- ๑๑) สภาสถาปนิก ตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓
- ๑๒) สภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๑๓) ครูสภา ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖
- ๑๔) สภานายความ ตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘
- ๑๕) สภาวิชาชีพบัญชี ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗
- ๑๖) สภาประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖

อย่างไรก็ดี จะต้องคำนึงด้วยว่าคุณสมบัติในวิชาชีพนั้นจะต้องเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามวรรคสองด้วย

(๖) วรรคสอง มาตรา ๒๓๒ (๗) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มิประสบการณ์ และมีความรู้หลากหลายนำมารวมกันเพื่อให้มีคุณสมบัติเข้ารับการสรรหาได้

(๗) วรรคสาม ในการกำหนดเรื่องการนับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ให้นับระยะเวลาโดยให้นับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อหรือวันสมัครเข้ารับการสรรหา แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน”

มาตรา ๒๓๓

“มาตรา ๒๓๓ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในระหว่างที่กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เว้นแต่จะมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน”

ความมุ่งหมาย

“กำหนดวาระในการดำรงตำแหน่งของกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และกำหนดองค์ประกอบในการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างที่มีกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ”

คำอธิบายประกอบ

“เป็นบทบัญญัติที่กำหนดถึงวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยกำหนดให้มีวาระ ๗ ปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์เดียวกับวาระการดำรงตำแหน่งขององค์กรอิสระอื่น อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การทำงานของคณะกรรมกรการ ป.ป.ช. ต้องหยุดชะงักลงในกรณีที่กรรมการบางคนพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ จึงบัญญัติให้กรรมการที่เหลือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่กรรมการที่เหลือจะต้องมีไม่น้อยกว่าห้าคน”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบความมุ่งหมายของมาตรา ๒๓๓ ตามที่คณะอนุกรรมการตรวจพิจารณابันทึกเจตนารมณ์ร่างรัฐธรรมนูญเสนอ โดยไม่มีการแก้ไข
๒. เห็นชอบคำอธิบายประกอบของมาตรา ๒๓๓ ตามที่คณะอนุกรรมการตรวจพิจารณابันทึกเจตนารมณ์ร่างรัฐธรรมนูญเสนอ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๓๔

“มาตรา ๒๓๔ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ใ้ส่วนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญ หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๒) ใ้ส่วนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เพื่อดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๔) หน้าที่และอำนาจอื่นที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม ในกรณีจำเป็นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนในเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง หรือที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับ หรือกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการสอบสวน หรือใ้ส่วนเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตก็ได้”

ความมุ่งหมาย

“กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม”

คำอธิบายประกอบ

“(๑) เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่ได้กำหนดให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเรื่องการถอดถอนบุคคลอีกต่อไปแล้ว เพราะกลไกในการถอดถอน เป็นกลไกทางการเมืองซึ่งยากที่จะเป็นไปตามเหตุและปัจจัยต่างๆ รัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงได้ปรับเปลี่ยน วิธีการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งโดยกระบวนการทางศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง หรือศาลรัฐธรรมนูญ โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ริเริ่มดำเนินการที่จะเอาบุคคล เหล่านั้นออกโดยศาลเป็นผู้พิจารณา

(๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบและมีความเห็นเพื่อเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจวินิจฉัยกลุ่มบุคคลระดับนั้น

(๓) หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่เป็นส่วนสำคัญมี ๓ เรื่อง คือ

(๓.๑) การตรวจสอบและทำความเห็นสำหรับกรณีที่บุคคลที่ดำรงตำแหน่งสำคัญ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงิน แผ่นดินมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๓.๒) การตรวจสอบและวินิจฉัยสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในความผิดร่ำรวยผิดปกติ กระทำ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรม

(๓.๓) การตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งสำคัญและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งคู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบและเปิดเผย ผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าวด้วย

นอกจากนั้น เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำงานในเชิงรุก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูง จึงได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางในการที่จะทำให้การปฏิบัติงาน เกิดประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม ขณะเดียวกันให้สามารถมอบอำนาจ ให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการแทนในบางเรื่องบางระดับได้เพื่อให้เกิดความรวดเร็วมากขึ้น เพราะเป็นเจตนาของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้มีการตรวจสอบการทุจริตเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำไม่ทันจะต้องส่งให้หน่วยงานอื่นทำแทน”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมคำอธิบายประกอบ (๒) เป็นดังนี้ “(๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับ ผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กร อิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบ และมีความเห็นเพื่อเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจวินิจฉัยกลุ่มบุคคลดังกล่าว” และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมคำอธิบายประกอบ (๓) ย่อหน้าที่สอง เป็นดังนี้ “นอกจากนั้น เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำงานในเชิงรุก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูง จึงได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางในการ ที่จะทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม ขณะเดียวกัน ให้สามารถมอบอำนาจให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการแทนในบางเรื่องบางระดับได้เพื่อให้เกิด

ความรวดเร็วมากขึ้น เพื่อเป็นช่องทางผ่อนปรนให้แก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีที่มิจานคั่งค้างเกินสมควร เพราะเป็นเจตนาของรัฐธรรมนุญที่ต้องการให้มีการตรวจสอบการทุจริตให้เป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ”

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า ความว่า “ไม่ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเรื่องการถอดถอนบุคคลอีกต่อไปแล้ว” ในคำอธิบายประกอบ (๑) แม้รัฐธรรมนุญจะมีได้บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งแล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังคงมีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการไต่สวนและแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ของบุคคลดังกล่าวและส่งสำนวนการไต่สวนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการยื่นฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจต่อไป

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ความว่า “โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ริเริ่มดำเนินการที่จะเอาบุคคลเหล่านั้นออก” ในคำอธิบายประกอบ (๑) ควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ “โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ริเริ่มดำเนินการที่จะเอาบุคคลเหล่านั้นพ้นจากตำแหน่ง”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมคำอธิบายประกอบ (๑) เป็นดังนี้ “(๑) เนื่องจากรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่ได้กำหนดให้มีกระบวนการในการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งอีกต่อไปแล้ว เพราะกลไกในการถอดถอนเป็นกลไกทางการเมืองซึ่งยากที่จะเป็นไปตามเหตุและปัจจัยต่างๆ รัฐธรรมนุญฉบับนี้จึงได้ปรับเปลี่ยนวิธีการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งโดยกระบวนการทางศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือศาลรัฐธรรมนุญ โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ริเริ่มดำเนินการที่จะเอาบุคคลเหล่านั้นพ้นจากตำแหน่ง โดยให้ศาลที่กำหนดไว้เป็นผู้พิจารณา”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบความมุ่งหมายของมาตรา ๒๓๔ ตามที่คณะอนุกรรมการตรวจพิจารณำบันทึกเจตนารมณ์ร่างรัฐธรรมนุญเสนอ โดยไม่มีการแก้ไข

๒. แก้ไขเพิ่มเติมคำอธิบายประกอบของมาตรา ๒๓๔ เป็นดังนี้

“(๑) เนื่องจากรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่ได้กำหนดให้มีกระบวนการในการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งอีกต่อไปแล้ว เพราะกลไกในการถอดถอนเป็นกลไกทางการเมืองซึ่งยากที่จะเป็นไปตามเหตุและปัจจัยต่างๆ รัฐธรรมนุญฉบับนี้จึงได้ปรับเปลี่ยนวิธีการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งโดยกระบวนการทางศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือศาลรัฐธรรมนุญ โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ริเริ่มดำเนินการที่จะเอาบุคคลเหล่านั้นพ้นจากตำแหน่ง โดยให้ศาลที่กำหนดไว้เป็นผู้พิจารณา

(๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนุญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบและมีความเห็นเพื่อเสนอต่อศาลรัฐธรรมนุญ หรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจวินิจฉัยกลุ่มบุคคลดังกล่าว

(๓) หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่เป็นส่วนสำคัญมี ๓ เรื่อง คือ

(๓.๑) การตรวจสอบและทำความเห็นสำหรับกรณีที่บุคคลที่ดำรงตำแหน่งสำคัญ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนุญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงิน

แผ่นดินมีพฤติการณ์ร้ายรอยผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๓.๒) การตรวจสอบและวินิจฉัยสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในความผิดร้ายรอยผิดปกติ กระทำ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๓.๓) การตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งสำคัญและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งคู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าวด้วย

นอกจากนั้น เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ทำงานในเชิงรุก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูง จึงได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางในการที่จะทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม ขณะเดียวกันให้สามารถมอบอำนาจให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการแทนในบางเรื่องบางระดับได้เพื่อให้เกิดความรวดเร็วมากขึ้น เพื่อเป็นช่องทางผ่อนปรนให้แก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีที่ปฏิบัติงานคั่งค้างเกินสมควร เพราะเป็นเจตนาของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้มีการตรวจสอบการทุจริตให้เป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดี ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๒๕ นาฬิกา

นายณฤพณ์ ฐิติจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

นายรัฐภูมิ คำศรี

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นายเฉลิมศักดิ์ ใจขำนิ

วิทยากรชำนาญการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์